

Aan de Gemeenteraad van Dordrecht
de Raadsgriffie
Postbus 8
3300AA Dordrecht

Dordrecht 18 juni 2004,

Geachte gemeenteraadsleden,

Hierbij brengen we u op de hoogte van een inval van de Politie Zuid Holland Zuid in het Koetshuis aan Elfhuizen, begin april. Hierbij was sprake van een disproportioneel politie optreden, dat inhoudelijk van geen kant klopte en waarbij bovendien ernstig de hand werd gelicht met voorschriften die beogen burgers tegen onrechtmatig overheidsoptreden te beschermen.

Tevens treft u onze brief aan het driehoeksoverleg aan, waarmee wij deze zaak, die niet op zichzelf staat, in goed overleg wilden bespreken. Uit de bijgevoegde brief van burgemeester en korpsbeheerder Bandell blijkt dat men daar niets voor voelde, de zaak onbelangrijk vond en niet eens de moeite nam een en ander uit eigen beweging te onderzoeken. Sterker nog, de politie die ons aanvankelijk uitnodigde voor een gesprek, liet later telefonisch weten dat dit gesprek op aanwijzing van de korpsbeheerder niet door kon gaan.

Kennelijk hebben een zevental getuigenverklaringen, gedateerd, mede ondertekend door niet bij de zaak betrokken getuigen, in de ogen van de driehoek geen waarde. Welke redenatie daarachter zit laat zich raden, maar het is moeilijk je te onttrekken aan de indruk dat het te maken heeft met de specifieke groep waaruit de getuigenverklaringen opgetekend zijn. Er is een duidelijk verband met het in het jaarplan van de politie Zuid Holland Zuid genoemde beleid op jeugd en het door jongeren als stigmatiserend en confronterend ervaren optreden van voornamelijk de fietspolitie.

Tevens is het bijzonder vreemd dat hier in Dordrecht op grond van de APV opgetreden wordt tegen het roken van een joint op straat (ook terug te vinden in het jaarplan politie Zuid Holland Zuid) zonder enig onderscheid te maken tussen hard- en soft drugs, tegen de landelijke richtlijnen van het college van procureurs generaal in. Voor dit uitzonderlijke optreden wordt geen aanwijsbare grond gegeven en ook wordt bij het verbaliseren niet gekeken of er sprake is van overlast of baldadigheid, de paraaf waaronder dit artikel van de APV valt.

Ons inziens mag je van de politie verwachten dat zij beheerst omgaat met een situatie en probeert die zonder escalatie op te lossen, daarnaast zou je er als burger op moeten kunnen rekenen dat de politie zich zelf aan de wet houdt. Indien de burgerlijke processen verbaal op waarheid berusten, en wij hebben alle reden daarvan uit te gaan, is hier sprake van diverse inbreuken op grondrechten.

Inbreuk op het huisrecht, dat hier aan de orde is, is ernstig. Bij deze inbreuk op het huisrecht is in dit geval is er geen enkel respect getoond voor recht en de onveiligheidsgevoelens die schending van dat recht voor bewoners met zich meebrengt. Er is op een gewelddadige manier met huisrecht en het grondrecht op vrijheid en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer omgegaan. In zo'n geval wordt het hoog tijd goed onderzoek te doen over het functioneren van diezelfde politie. Het door ons aangebrachte voorval geeft de ernst van de situatie weer.

Wij worden de laatste tijd in het wereldnieuws voortdurend geconfronteerd met schendingen door overheidsfunctionarissen van de voorschriften, die beogen personen tegen ongepast overheidsgeweld te beschermen. We zien hoe groot het gevaar is dat mensen in allerlei opzichten *vernederend* behandeld worden, als op hun grondrechten inbreuk mag worden gemaakt.

Dat gebeurde ook in het geval dat wij aan de driehoek voorlegden, dat de intensiteit van de vernedering minder was dan in de beelden die ons via de televisie bereiken doet niet af aan het feit dat het hier in werkelijkheid om eenzelfde proces gaat.

Wij schamen ons erover dat zoiets in onze eigen stad kan gebeuren en dat degenen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het politieoptreden (de driehoek) daarover hun schouders lijken op te halen.

Kort geschetst gaat het hier om het volgende:

Aanleiding vormt een proces verbaal over graffiti (volgens de APV was er onderhavig geval geen sprake van verboden gedrag, aangezien het schilderen met toestemming van de bewoner gebeurde). Dat zette de toon voor het volgende voorval: alras kwamen nogmaals twee patrouillerende agenten langs, een van bewoners waarschuwde de bewoner die weer bezig was met tekenen en riep naar hem 'de kankerpolitie komt eraan'. Daarop zette de twee agenten de achtervolging in op de bewoner die dat geroepen had. De bewoners vluchtten het huis (Elfhuizen 16) in en de deur ging dicht. Binnen tien minuten stonden er twee politiebusjes voor de deur, en ramden vijf politieagenten, gewapend met schilden en pepperspray de deur met geweld in.

- Volgens het proces verbaal over het binnentreden van een woning, van de politie zelf, was de reden voor deze inval, *om de aanhouding tot stand te brengen van de bewoner op basis van 'het beledigen van een ambtenaar in functie' (artikel 55 Wetboek van Strafvordering, artikel 267, tweede lid, Wetboek van Strafrecht)*. Volgens de burgerlijke processen verbaal is er reeds hierom geen sprake van *belediging van een ambtenaar in functie* omdat er niet **tegen**, maar **over** de politie werd gesproken. De spreker waarschuwde zijn huisgenoot.
- Voor het doorzoeken van een woning, het binnentreden van een woning tegen de wil van de bewoner, is een *dringende noodzaak* een voorwaarde (*Wetboek van Strafvordering artikel 55a*). Er waren zoveel andere manieren om eventueel dezelfde bewoner aan te spreken op zijn gedrag, als dat al aan de orde was. Hij stond ingeschreven op dat adres, men had hem eerst gewoon kunnen proberen te benaderen door hem op te zoeken of met een brief. Deze inzet is buiten proportioneel.
- De politie heeft zich niet gelegitimeerd en heeft de machtiging tot het betreden van de woning niet getoond, niet bij het binnentreden en ook later niet toen daarom verzocht werd (*Algemene Wet op het binnentreden, artikel 1*). Bewoners werd verteld dat zij 'hun kop moesten houden'.
- De politie (inspecteur van Driel) heeft beloofd later een kopie van het bevel tot huiszoeking te zullen brengen, maar heeft dat nooit gedaan.
- Eenmaal binnen heeft de politie niet alleen het pand Elfhuizen 16 -waarvoor zij volgens het proces verbaal tot binnentreden, een machtiging hadden tot toetreding buiten de wil van de bewoner- doorzocht, maar heeft ook twee andere panden doorzocht *zonder toestemming van de bewoner en zonder vereiste machtiging tot doorzoeking daarvan (artikel 2, Algemene Wet op het binnentreden)*.

- De politie betrad de woning met het oogmerk de verdachte bewoner aan te houden, maar heeft ook andere bewoners tijdelijk *van hun vrijheid beroofd* (artikel 15, Grondwet) en willens en wetens *vernederd* door te bevelen dat mensen op hun knieën moesten gaan zitten, waaronder vrouwen, terwijl zij een man zochten (artikel 10, artikel 12 lid 1 en 2 van de Grondwet). De politie heeft met handschoenen aan het pand doorzocht, terwijl zij daar waren om iemand aan te houden en niet om spullen te doorzoeken.
- Een agent is zich te buiten gegaan aan persoonlijke bedreiging en intimidatie, op basis van een eerder voorval waarbij zowel de agent als de bewoner elkaar ontmoet hadden.
- Er is schade aangericht, die niet hersteld is.
- De gearresteerde bewoner mocht zijn schoenen niet aantrekken en is geboeid, meegesleept, op blote voeten. Later is hij na verhoor op het bureau vrijgelaten en op straat gezet, zonder schoenen. Opnieuw een bewijs van opzet bij *vernedering* (Artikel 3, 5 en 8 EVRM, artikel 10, 15 Grondwet, artikel 7,9 en 17, BULO).
- Terwijl de deur gewoon open was vonden betrokken agenten het noodzakelijk die open te trappen.
- Geen van deze zaken zijn terug te vinden in het proces verbaal van binnentreden, maar het vermelden ervan wordt wel vereist (artikel 10, lid f, Algemene Wet op het binnentreden).

Als gevolg van de weigering in gesprek te gaan van korpsbeheerder Bandell en de overige leden van het driehoeksoverleg, zien wij geen andere weg dan het indienen van een officiële klacht bij de politie, het schrijven van een brief aan de gemeenteraad en het op de hoogte stellen van het College van Procureurs Generaal. Het lijkt alsof de korpsbeheerder in zijn antwoord volkomen voorbij gaat aan de werkelijke inhoud van onze brief aan de driehoek. We hebben het over twee gevallen in de burgerlijke processen verbaal, omdat zij alle twee te maken hebben met het overschrijden van grondrechten. Het laatste burgerlijk proces verbaal is bijgevoegd omdat het opnieuw aantoont dat ambtenaren van de politie vinden dat zij zonder machtiging kunnen binnentreden en zaken in beslag kunnen nemen. De laatste keer zelfs zonder daarvan een proces verbaal van binnentreden af te leveren. Het tweede geval gaat er niet over of er aanleiding was eventueel iets te onderzoeken door opsporingsbevoegde agenten, maar meer dat als dat gebeurde dat het volgens voorschriften zou moeten gebeuren.

Wij vragen van u als gemeenteraad een uitspraak te doen over het omgaan met deze problematiek en de houding van de driehoek in deze zaak. Wij zijn bereid daarover toelichting te geven en u te woord te staan. Wij hopen van harte dat u een andere mening bent toegedaan over het omgaan met grondrechten, daarin niet door een bepaald beleid in realiteit onderscheid gemaakt wordt tussen bepaalde groepen, en samen verder wilt denken en ageren om tot betere verstandhoudingen te komen. Wij zijn nog steeds bereid ons daarvoor in te zetten. Wij hopen, ook al zijn uw uitspraken niet bindend, dat met het betrekken van de gemeenteraad in deze zaak een openbare discussie op gang kan komen. We hebben de indruk dat het ontbreekt aan de bereidheid dit soort beleid in openbaarheid te laten toetsen.

Hoogachtend,

J.M.G. Hulsman

prof. Mr. L.H.C. Hulsman

J. van Lee